

Hadž, koristi i intencije (Meka)

Hatib: dr. Suud ibn Ibrahim eš-Šurejm

5. zul-hidže 1439. po Hidžri / 17. august 2018.

Hvala Allahu, Koji je odabrana i blagoslovljena vremena učinio prilikom za postizanje Njegovih dobara i blagodati, i učinio ih je putem koji vodi Njegovoj milosti.

Svjedočim da nema boga osim Allaha, Jedinog, Koji druga nema, priznajući Njegovo pravo na obožavanje i veličanje, i svjedočim da je Muhammed Allahov rob i poslanik, odabranik, prijatelj i najbolji od Njegovih stvorenja. Dostavio je poslanicu svoga Gospodara, koju mu je Povjerljivi Džibril spustio s nebesa, neka su na njega Allahova milost, blagoslov mir, i na njegovu neporočnu porodicu, i na njegove supruge, majke pravovjernih, njegove ashabe i tabiine, i sve one koji ih slijede u dobročinstvu do Sudnjeg dana.

O ljudi, oporučujem sebi i vama, da se bojimo Blagog i Sveznajućeg, u tajnosti i javnosti, u samoći i u društvu, jer niko se nije bojao Allaha a da je propao i nastradao, i da je bio ponižen ili izgubio. Uzvišeni kaže: “I neka se ničega ne boje i ni za čim neka ne tuguju Allahovi štićenici, oni koji budu vjerovali i koji se budu Allaha bojali.” (Junus, 62–63)

Cijenjenje hadžije! S velikom nestrpljivošću i nadom iščekujete jedno od najodabranijih vremena u godini, i jedan od najvrednijih vjerskih obreda – hodočašćenje Allahove časne Kuće, boravak na njenom blagoslovljenom tlu, ponizno stajanje pred Blagim i Milostivim na Arefatu, telbiju i spominjanje Allaha, bacanje kamenčića, klanje kurbana, tavaf i sa’j.

Vaši osjećaji pretvorili su se u iščekivanje i želju, jer idete putem nadahnuća, oslobođanja od dunjalučkih ukrasa, veličanja Allahovih svetinja i čišćenja srca i

njihovog ispunjavanja. Uzvišeni kaže: “Eto toliko! Pa ko poštiva Allahove propise – znak je čestita srca.” (El-Hadždž, 32)

Hodočasnici Allahove kuće! Allah, džellešanuhu, propisao je hadž Svojim robovima, i odredio je da se prilikom obavljanja hadža izvršavaju propisi, o kojima muslimani moraju i trebaju razmišljati, analizirati ih i istraživati.

Allah, džellešanuhu, naredio je Ibrahimu el-Halilu, Božijem prijatelju, alejhis-selam, da oglašava ljudima hadž, kako bi im otkrio cilj tog oglašavanja, njegove mudrosti i koristi. Uzvišeni kaže: “... i oglašava ljudima hadž! – dolazit će ti pješke i na kamilama iznurenim; dolazit će iz mjesta dalekih, da bi koristi imali i da bi u određene dane, prilikom klanja kuršana, kojim ih je Allah opskrbio, Njegovo ime spominjali. Jedite meso njihovo, a nahranite i siromaha ubogog!” (El-Hadždž, 27–28)

Brojne su koristi i mudrosti hadža, koje podižu deredžu islamskog ummeta, glačaju njihova srca, a ima ih ahiretskih i dunjalučkih. Najveća od svih ahiretskih, duhovnih koristi hadža jeste jačanje hadžijinih veza sa Allahom, njegovim Tvorcem i Stvoriteljem, bez i najmanjih primjesa koje pomućuju tu vezu, a cilj je izgradnja čiste i nepatvorene vjere u Jednog Boga, koju ništa ne može narušiti.

To se jasno očituje u telbiji, čistoj od primjesa širka i pripisivanja drugova i ortaka Allahu, džellešanuhu, i kojom se potvrđuje Njegova apsolutna moć, vlast i božanstvenost, samo Njemu i nikome drugom.

Poslanik, sallallahu alejhi ve sellem, i njegovi ashabi glasno su učili telbiju: “Lebbejkallahumme lebbejke, lebbejke la šerike leke lebbejke, inel-hamde ven-ni?mete leke vel-mulk, la šerike leke! – Odazivam Ti se, Gospodaru, odazivam. Odazivam Ti si, nema drugog boga osim Tebe, odazivam Ti se. Tebi pripada svaka blagodat i vlast, nema drugog boga osim Tebe!”

Hadž je plodno tlo za oživljavanje značenja istinskog ubudijjeta – obožavanja Allaha i iskazivanje čiste vjere u Jednog Jedinog Boga, slavljen neka je On. Uzvišeni kaže: “Eto toliko! A ko poštuje Allahove svetinje, uživat će milost Gospodara svoga, a

dozvoljena vam je stoka, osim one o kojoj vam je rečeno – pa budite što dalje od kumira poganih i izbjegavajte što više govor neistiniti, budite iskreno Allahu odani, ne smatrajte nikoga Njemu ravnim!” (El-Hadždž, 30–31)

Nakon što je glasno proučio telbiju, Allahov Poslanik, sallallahu alejhi ve sellem, pojasnio je jednu od najvećih onosvjetskih koristi hadža, ukazujući na važnost slijeđenja svog sunneta, koje ima za posljedicu ustrajnost vjernika u ibadetu, ispravnost njegovog ibadeta i njegovu čistoću od svih primjesa novotarije u vjeri. Rekao je: “Uzmite od mene svoje obrede.” (Muslim)

Jedna od koristi i blagodati hadža jeste i to da on odgaja i uči muslimana iskrenosti i istinoljubivosti, u njihovom iskonskom značenju, i odbacivanju rijaluka, pretvaranja, i hvalisavosti.

Rijaluk i hvalisavost ne javljaju se samo u blagostanju, raskošu i obilju, nego i stanju zapuštenosti, neuređenosti i skromnosti, i njegova opasnost i štetan utjecaj na ljudsku dušu nisu ništa manji u toj situaciji.

Vjerovjesnik, sallallahu alejhi ve sellem, obavio je hadž bez svakodnevne odjeće, umotan u dva ogrtača, gornji i donji, uprašen, skrušen, neuređene kose, dio puta je jahao, a dio išao pješke, ali je i uz sve to glasno molio Allaha da ga sačuva ovih opakih bolesti, i ponavljao je svoje čuvene riječi: “Gospodaru moj, neka u ovom mome hadžu ne bude rijaluka i hvalisavosti.” (Ibn Madža)

Hodočasnici Allahove kuće, jedna od blagodati hadža jeste uviđanje prednosti korištenja vjerskih olakšica u odnosu na štetnosti pretjerivanja i cjepidlačenja u vjeri, i njegove pozitivne posljedice vidljive su u stvarnom životu, onom vjerskom i egzistencijalnom.

Uz olakšicu je sve ljepše, a bez olakšice, teže je i tegobnije. Olakšavanje, blagost i lahkoća znak su ispravnog razumijevanja i lijepog ponašanja, a najjasnije se ilustruju na primjeru Poslanikovog hadža. Vezano za ovaj aspekt vjere, Poslanik, sallallahu alejhi ve sellem, prvog dana Kurbanškog bajrama, nije upitan ni za jedan postupak,

koji je urađen prije ili poslije propisanog vremena, a da nije rekao: “Ne smeta i nema grijeha u tome.” (Buhari i Muslim)

Poslanik, sallallahu alejhi ve sellem, tog dana je govorio: “Zaklao sam kurban na ovom mjestu, a cijela Mina je prostor za klanje kurbanda, pa zakoljite i vi vaše kurbane na mjestima gdje boravite. Boravio sam ovdje (na Arefatu), a cijeli Arefat je prostor za boravak. Boravio sam ovdje (Muzdelifi), a cijela Muzdelifa je prostor za boravak.”

O pokudenosti i prezrenosti pretjerivanja i cjepidlačenja u vjeri govori sljedeća predaja. Ibn Abbas, radijallahu anhumu, prenosi da je Allahov Poslanik, sallallahu alejhi ve sellem, ujutro, prvog dana bacanja kamenčića, na Akabi, a bio je na svojoj jahalici, rekao: “Nakupi mi kamenčiće”, pa sam mu nakupio sedam kamenčića, veličine kamenčića koji se bacaju s pračke. Okretao ih je u svojoj ruci i govorio: ‘Ovolike kamenčiće bacajte na džemreta’, a zatim je dodao: ‘O ljudi, čuvajte se pretjerivanja u vjeri, jer je ono upropastilo narode prije vas.’” (Ibn Madža)

Bojte se Allaha, hodočasnici Allahove kuće, i pokažite Mu, na ovim blagoslovljenim mjestima, ono najbolje što možete od sebe, i iskoristite nadahnuće blagodatni hadža, slijedeći stope odabranog Vjerovjesnika, i odlikovanog Poslanika, najboljeg čovjeka koji je hodočastio Allahovu časnu Kuću, neka su na njega Allahova milost, blagoslov i mir.

Krunišite blagodatni svog blagoslovljenog hadža vrlinama smirenosti, odmjerenosti i blagosti, jer čovjek bez smirenosti je kao hrana bez soli, i slijedite u tome onoga koji je rekao: “Uzmite od mene svoje obrede.”

Ibn Abbas, radijallahu anhumu, kazuje da je bio s Poslanikom, sallallahu alejhi ve sellem, kada je pošao s Arefata. Čuo je, iza sebe, galamu, udaranje i mukanje deva, pa je svojim štapom pokazao prema njima i rekao: ‘O ljudi, budite smireni, jer dobročinstvo nije u žurbi.’” (Buhari)

Vjerovjesnik, sallallahu alejhi ve sellem, rekao je Omeru el-Faruku, radijallahu anhu: “O Omere, ti si snažan čovjek, i nemoj se gurati s ljudima u prostoru oko Hadžerul-

esveda, i tako povrijediti slabijeg od sebe. Ako primijetiš da je taj prostor prazan, dodirni ga, u suprotnom, pokaži rukom prema njemu i prouči tekbir.” (Ahmed)

Uzvišeni kaže: “Hadž je u određenim mjesecima; onom ko se obaveže da će u njima hadž obavljati nema snošaja sa ženama i nema ružnih riječi, i nema svađe u danima hadža. A za dobro koje učinite Allah zna. I onim, što vam je potrebno za put, snabdijte se. A najbolja opskrba je bogobožnost. I Mene se bojte, o razumom obdareni!” (El-Bekara, 197)

O ljudi, hodočasnici Allahove Časne kuće, Allah je počastio sadašnje generacije islamskog ummeta lahkoćom dolaska do Svog Drevnog hrama i njegove okoline, kao što nije počastio nijednu raniju generaciju.

U prošlosti su hodočasnici odsustvovali od kuće dugo vremena, prelazili doline, brda, pustinje i mora, a njihovi ukućani nisu znali ništa o njima, gdje su i da li su mrtvi ili živi.

Štaviše, oni koji bi krenuli na ovaj iscrpni i dugotrajni put, bili su najslabiji “nestalim” osobama, a oni koji bi se uspjeli vratiti svojim kućama, smatrali su to svojim “novim rođenjem”.

Ovakvo stanje, u pogledu uslova putovanja na hadž, zadržalo se vijekovima, sve dok se, Allahovom voljom i milošću, nisu poboljšali uslovi života i stvorili uslovi za lakše i kraće putovanje na hadž. Danas hadžijina rodbina može gledati hadžiju i slušati njegov glas dok boravi na Arefatu, Muzdelifi, Mini i u časnom Hramu.

Allah, džellešanuhu, također je počastio ovu blagoslovljenu zemlju brigom i čuvanjem Dva časna hrama, i onih koji ih hodočaste, i ona to smatra svojom velikom čašću i privilegijom, i poniznim služenjem hodočasnicima Allahove kuće i posjetiocima Poslanikovog mesdžida, počevši od sluge Dva časna hrama, i njegovog prijestolonasljednika i pomoćnika pa sve do posljednjeg stanovnika ove zemlje.

“KOLIKO GOD ZNAČAJNA ULOGA HATIBA BILA ZA USPJEH NJEGOVE HUTBE,
NIŠTA MANJE NE ZAOSTAJE NI ODABIR TEME, ODNOSNO MATERIJE
KOJU TOKOM HUTBE ELABORIRA.” (PREPOROD)

HUTBE

Svi oni brigu o hadžijama smatraju posebnom čašću, koju ne bi mijenjali ni za šta na svijetu. Oni žrtvuju ono najvrednije i najdragocjenije u službi olakšavanja uslova hadža svakome onome ko kroči na tlo njihove blagoslovljene zemlje.

Vaše je pravo kod njih, drage i cijenjene hadžije, da vas ugoste onako kako priliči hodočasticima i da se, tokom cijelih obreda, osjećate kao kod svoje kuće, a njihovo pravo kod vas je da se pridržavate svih propisanih procedura za obavljanje hadža, bez uznemiravanja bilo koga, kršenja uspostavljenih pravila i korištenja simbola i slogana koji sa hadžom nemaju nikakve veze.

Allah hadžijama ukabulio njihov hadž, i podario Svoju nagradu svima onima koji su im na bilo koji način bili na usluzi i brinuli se za njihovu komociju i sigurnost, od predstavnika vlasti do običnih ljudi, Allahovom voljom i dozvolom, “jer Gospodar moj je, zaista, blizu i odaziva se.” (Hud, 61)

Zatim, znajte da vam je Allah naredio da donosite salavate i selame na Njegovog Vjerovjesnika, pa je rekao u mudroj Objavi: “Allah i meleki Njegovi blagosiljaju Vjerovjesnika. O vjernici, blagosiljajte ga i vi i šaljite mu pozdrav!” (El-Ahzab, 56)

Allah podario blagoslov meni i vama u časnom Kur'anu, i okoristio mene i vas njegovim ajetima i mudrom opomenom.

Rekoh ovo i od Allaha Uzvišenog tražim oprost za sebe, vas i sve muslimane od svakog grijeha, a tražite i vi, On mnogo prašta i milostiv je.

